

In deze rubriek belichten we telperikelen die een uitdaging vormen voor jou als waarnemer. Deze keer de Reuzenster. De soort verschijnt in Nederland vooral na het broedseizoen en is hier slechts korte tijd aanwezig. In de tweede helft van augustus bereikt de doortrek doorgaans zijn hoogtepunt, maar het aantal verschilt sterk van jaar tot jaar. Het vaststellen van het aantal individuen is bepaald niet eenvoudig.

Zo tel je...

▲ Foto: Harvey van Diek

Reuzenster

Slaapplaatsen

Overdag leggen Reuzensterren grote afstanden af tijdens het voedsel zoeken. Solitair of in kleine groepjes bestrijken ze bijna alle waterrijke gebieden van het land. Omdat de sterren overal kunnen opduiken, kan het aantal individuen gemakkelijk worden overschat door dubbeltellingen of juist worden onderschat doordat individuen worden gemist. In de avond verzamelen Reuzensterren zich op gemeenschappelijke slaapplaatsen. Dat zijn de beste locaties om vast te stellen hoeveel Reuzensterren er in het land verblijven.

Tellen

Zoek een telpunt met goed uitzicht op de slaapplaats én op de af- en aanvliegende vogels. Noteer bij aanvang van de telling eerst het aantal reeds aanwezige Reuzensterren. Vervolgens tel je de aanvliegende individuen erbij op. Er zijn vaak veel vliegbewegingen rond de slaapplaats. Trek wegvliegende individuen vervolgens van het totaal af. Deze vogels vliegen waarschijnlijk door naar een andere slaapplaats, waar ze opnieuw worden geteld.

Tot het donker is

Slaapplaatsen van Reuzensterren worden geteld in de avond. In de regel tellen we vanaf minimaal een uur voor zonsondergang tot ten minste een half uur erna. Bij helder weer arriveren de vogels gemiddeld later dan bij bewolkt of donker weer. Het is belangrijk dat je blijft tellen tot het echt donker is, want de Reuzensterren kunnen zich in het laatste licht nog verplaatsen tussen verschillende slaapplaatsen. Deze verplaatsingen kunnen plaatsvinden over flinke afstanden van wel tien kilometer of meer.

Simultaan

Slaapplaatsstellingen van Reuzensterren willen we graag zo veel mogelijk simultaan laten verlopen; dat wil zeggen op dezelfde dag en op hetzelfde tijdstip. Dit is vanwege de grote mobiliteit van de soort. Door simultaan te tellen, kunnen we dubbeltellingen zo veel mogelijk uitsluiten. Tel daarom bij voorkeur op de aangegeven voorkeursdatum (sovon.nl/actueel/agenda).

Harde nullen

Reuzensterren zijn kieskeurig in hun keuze voor de slaapplek. Slaapplaatsen liggen doorgaans op oevers en zandbanken met goed overzicht. Ze overnachten staand in het water. Omdat enkele centimeters in de waterstand al verschil maken, verschuiven slaapplaatsen geregeld. De Reuzenster heeft in Nederland ongeveer 30 slaapplaatsen, waarvan zijn er gemiddeld steeds 11 of 12 in gebruik, afhankelijk van de lokale waterstand. Heb je geteld, maar geen Reuzensterren gezien, geef deze nulwaarneming dan juist wél door. Een zogeheten harde nul is voor analyses vaak veel waardevoller dan het ontbreken van gegevens.

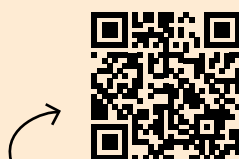
Nieuwe slaapplaatsen

In Nederland ontstaan steeds nieuwe potentiële slaapplaatsen, bijvoorbeeld bij opspuitreinen of waterwerken. Dankzij hun grote mobiliteit kunnen Reuzensterren zulke plekken soms verrassend snel ontdekken. Je kunt zelf nieuwe slaapplaatsen lokaliseren door de vogels tijdens de slaaptrek in de avond te volgen. Je kunt ook kansrijke locaties bezoeken rond zonsondergang. Slaapplaatsen worden vaak overdag gebruikt om te rusten, dus dat kan een goede aanwijzing zijn voor een plek om 's avonds te gaan tellen.

— Jip Louwe Kooijmans

Meer van dit soort artikelen lezen? Word lid van Sovon!

Dit artikel verscheen in Sovon-nieuws. Sovon geeft vier maal per jaar Sovon-nieuws uit. Het blad vormt een belangrijk medium waarmee we onze leden voorzien van onder andere verenigingsnieuws, eerste resultaten uit de projecten en nieuwe publicaties. Leden van Sovon krijgen Sovon-nieuws automatisch thuisgestuurd.

Lees meer over Sovon-nieuws
op sovon.nl/sovon-nieuws

